

CLAUDIO DAMIANI

Claudio Damiani u lind më 1957 në Shën Xhovani Rotondo, të Pulies, nga nënë romane dhe baba toskan nga ishulli i Elbës, jeton në Romë, ku ka studiuar për Letërsi. Më 1987 del përmbledhja e tij e parë poetike: “Fraturno”, që do ta pasojnë më 1994: “Shtëpia Ime”, nderuar me “Çmimin Dario Belega”; dhe më 1997: “Miniera”, nderuar me “Çmimin Karnet”.

Mos thuaj që shtëpia ime është e trishtë,
mos thuaj që shtëpia ime është e vetmuar.
E kam braktisur, nuk jam kthyer më në të
kështu që ka mbetur pa njeri.
Në fillim ra çatia
pastaj muret bënë bark,
tullat e kuqe të parapetit të shkallës
i morën,
i shkulën gurët e shkallëve të avllisë.
Erdhën ushtarët,
bënë me to një fortesë të vogël,
vunë tel me gjemba, gjuajtën disa breshëri,
të gjitha këto duhej t’i duronte shtëpia ime.
Por pemët rrotull saj u rritën,
fëshfërinin gjethëzat në heshtje,
hijet përkëdhelnin muret.
Çdo mëngjes në agim, çdo mbrëmje në perëndim
në oborr erëzonte loniçera,
lulet vazhdonin lulëzimin.
Çatia dalngadalë rrëzohej, por sa gjëra përreth,
sa jetë e fshehtë që asnjë nuk e shihte,
që asnjë nuk e dinte,

e bënin të gëzuar shtëpizën, mbushnin jetën e saj.

E dashur vogëlushe bidë
tani është natë, të ka zënë gjumi,
je brënda, nuk e di, ose në ujë, ose në breg,
ndoshta fshehur nëpër pellgje, mes gjethesh të thata.
Ke mbyllur sytë, thesari im i vogël,
ke parë natën të vijë,
para se drita të përskuqet e të bëhet errësirë,
një fllad ere ka fryrë, e ndjeve?
Tani gjithçka është bërë e zezë,

i ndjeve gurët e vakët të bregut,
u trembe nga diçka, nuk di nga se,
por pastaj loze me një gjethe,
ta fundosje me sqep në ujë.
Duart e dashurisë sime ishin larg nga puplat e tua,
nuk ka mundur të të shohë, nuk ka mundur të të puthë,
por ëndërra e ëmbël zbriti në sytë e tu,
ke rënë në gjumë,
nuk e di, në ujë a në breg.

Sa bukur që kjo kohë
është si të gjitha kohët,
kur unë shkruaj poezi
siç i kam shkruar gjithnjë,
si kjo mace para meje që po lahet
dhe kalon kohën e saj,
ndonëse është e vetme, thuajse gjithnjë e vetme,
megjithatë bën ç' di, pa harruar gjë
-tani përshëmbull është shtrirë dhe vështron përreth-
kalon kohën e saj.
Sa e bukur është kjo kohë, si çdo kohë do mbarojë,
sa bukur që s'jemi të përjetshëm,
që s'jemi të ndryshëm
nga askush tjetër që ka rrojtur dhe ka vdekur,
që ka hyrë te vdekja i qetë
si në një monopati që në fillim ngjante i vështirë, si greminë,
më pas, përkundrazi, i rrafshët.

Jam i shtrirë në shtrat
dhe ti më përkëdhel,
më lan si një hero i vdekur
dhe më lyen me vaj.
Qan mbi mua,
s'i mban dot lotët në sy,
të dalin nga qerpikët
dhe lemza ta shkund gjoksin.
Përse vajton? Mos qaj,
s'kam vdekur.
Po eci në një rrugë të bardhë
zbukuruar me pemë të reja,
dëgjoj gjethet të më fshikin tëmthat,
ndiej freskinë të më përkëdhelë.

ELEGJI

Të kujtohen e dashur,
Hipopotamët që ishin zhytur të tërë
në ujë (u dukej vetëm maja e shpinës)?
Oh sa të bukur e të ëmbël që ishin?
Dhe ti the: "Ku janë,
përse thua se janë të bukur kur
nuk i shoh"? Oh, e dashur, ishin
në ujë dhe ndoshta nuk u dije emrin
në italisht kur unë thashë: "E shtrenjta ime,
atje tej janë hipopotamët që kthehen
në ujra, pasi kanë parë botën, bashkë me të tjerë
gjitarë të emancipuar të detit". Dhe kur
njëri nga të dy u rishfaq, duke braktisur
ngrohtësinë e ëmbël të ujit dhe puthjet e shoqes së tij,
për të marrë frymë dhe për të kafshuar
pak llucë në breg (sa pështirë,
mendua dhe unë thashë: "Duhet ta ketë vërtetë
gojën të ndyrë"!)) dhe bëri një hapje goje
duke e shqyer për një çast të gjithë,
oh sa i dlirtë dhe rozë që ishte
me dhëmbët e mëdhenj! Dhe ti rrije e ngrirë
nga habia mbi një motoçikletë të bukur dhe sa puthje
dëshiroja të të jepja atë çast, por duhej
të ecja përpara, se makinat e tjera
ishin grumbulluar të tëra pas
dhe ishin një tufë kërcënuese dhe budallaçkë.

Rrugicë, mendimi yt është i ndritshëm,
bukuria jote është e re,
mosha jote është e pafund, ekzistojë
shumë përpara se të krijoheshë.
Bukuria jote i ngjan një vajze
që rrotullohet duke prekur me duar flokët.
Ti zbret dhe ngjitesh dhe nuk lodhesh kurrë
por ja që ndonjëherë, papritur, përgjumesh:
Qepallat e tua janë të mbyllura, buzët gjysmë të puthitura,
mbi gurët e bardhë pushon dhe qetësi ka përreth,
zogjtë ulin zërin,
pemët rrinë të palëvizshme, memece;
ti frymon ngadalë dhe ëndërra të arta
hyjnë lehtë lehtë në mendjen tënde
me motive mbushur shpresë të re.

“Je e bukur -i them -përse je kaq e bukur”?
Dhe shkoj përpara për ta kapur,
por ajo shkon lart e më lart me zikzake,
rrotullohet aq shpejt dhe rishfaqet
herë herë pas ndonjë kthese që ngjitet.
“Ndalo një çast, dua të të puth”!
Por ajo ikën lart me këmbëzat e saj bardhoshe,
me lëvizjet e saj hyjnore dhe më shpëton gjithmonë.
Ja papritur, për një çast, ndalon.
Më vështron dhe thotë: “Nuk jam vajzë,
përse do të më kapësh, përse do të më puthësh”?
Unë ulem; fjalët e saj më arrijnë
dhe lexoj librin e mençurisë së saj të pafund;
mendimet e saj janë puthje në gojën dhe fytyrën time
dhe tingëllimi i fjalëve të saj është një muzikë që më bën të qajë.

Puthte qelqin një agim i ndritshëm,
u zgjova, nuk e di si,
më dukej sikur flija ende,
ose sikur hyja në një dimension tjetër,
shihja nga qelqi agimin dhe më ngjante
sikur rikthehesha në kujtesë tani,
duke vështruar dhomën time të fëmijërisë
me tavolinën, librat
dhe te dritarja tendinat e bardha,
më dukej sikur rrotullohej

sikur rrinte pezull, sikur fluturonte në erë
pa u ndalur, ikte...
Por shoh ende dhomën, ka dritë,
jashtë të mallëngjen kënga e zogjve
dhe rrjeta e hekurt e trëndafilave
dhe kopshti i Marsilios, por në cilën pemë
rijnë zogjtë? Në bardhësinë e dritës
janë zgjuar tani, në cilën pemë janë?
Në cilën degë kërcëjnë? Unë shoh dritën,
unë i dëgjoj, por nuk i shoh.
E shkon në erë dhe largohet dhoma, në qiellin
më blu e më të thellë ...
Dhe ti një për një i sheh dhe i merr
në duart e tua të ndritshme, të arta.

Përgatiti dhe shqipëroi **Hiqmet Meçaj**
(Botuar në “Gazeta e Athinës”, qershor 2006)